

Vilnius
University

Towards more Effective
enFORcement of claimS in civil and
commercial matters within the EU
EFFORTS / Link efektyvesnio
reikalavimų civilinėse ir komercinėse
bylose vykdymo

Projektas JUST-JCOO-AG-2019-
881802

Su Europos Sąjungos civilinio
teisingumo programos finansine
parama

Bendradarbiaujant su:

UNIVERSITÄT
HEIDELBERG
ZUKUNFT
SEIT 1386

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI MILANO
DIPARTIMENTO DI STUDI INTERNAZIONALI,
GIURIDICI E STORICO-POLITICI

VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

Max Planck Institute
LUXEMBOURG
for Procedural Law

Vilnius
University

EFFORTS praktinis vadovas dėl tarptautinio teismo sprendimų, taikos sutarčių ir autentiškų dokumentų vykdymo pagal Reglamentą (ES) Nr. 1215/2012) Lietuvoje

Autoriai: Doc. Dr. Rimantas Simaitis, Doc. Dr. Vígita Vėbraitė, Dr. Milda Markevičiūtė

I.	PROCESAS KILMĖS VALSTYBĖJE	4
A.	SPRENDIMŲ VYKDYMAS KILMĖS VALSTYBĖJE	4
B.	AUTENTIŠKŲ DOKUMENTŲ IR TAIKOS SUTARČIŲ VYKDYMAS KILMĖS VALSTYBĖJE.....	9
	<i>Autentiški dokumentai.....</i>	<i>9</i>
	<i>Taikos sutartys.....</i>	<i>10</i>
II.	PROCESAS VYKDYMO VALSTYBĖJE.....	12

Atsakomybės apribojimas. Šis praktinis vadovas švietimo ir bendros informacijos tikslais parengtas vykdant mokslinių tyrimų projektą. Praktinis vadovas nėra išbandytas teisinėje praktikoje. Juo nesiekama pateikti konkrečią teisinę išvadą ir jis neturi būti naudojamas vietoj kompetentingos licencijuoto advokato teisinės konsultacijos. Jame išreikštas autorių požiūris, informacija ar nuomonės, ir jos neatspindi oficialios Europos Komisijos nuomonės ar pozicijos. Autoriai ir Europos Komisija negarantuoja čia pateiktos informacijos tikslumo, aktualumo, savalaikiškumo, išsamumo ir jos naudojimo rezultatų. Veiksmų dėl šiame dokumente pateiktos informacijos naudotojas imasi tik savo rizika. Komisija ir šio dokumento autoriai nepriima atsakomybės dėl šio turinio naudojimo teisinėje praktikoje.

I. Procesas kilmės valstybėje

Kai kilmės valstybė LT

A. Teismo sprendimų vykdymas kilmės valstybėje

Šalis, norinti, kad valstybėje narėje būtų pripažintas arba vykdomas kitoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas, pagal taikomas procedūras ir taisykles turi pateikti tam tikrus (atsižvelgiant į konkretų atvejį) dokumentus, kurie turi būti gauti kilmės valstybėje narėje: 1) teismo sprendimo kopiją, atitinkančią sąlygas, būtinas jo autentiškumui patvirtinti; 2) pagal 53 straipsnį išduotą pažymą, kuri turi būti standartinė arba joje turi būti pateikta privaloma informacija (žr. Reglamento „Briuselis I bis“ 42 straipsnio 1 dalies b punktą ir 42 straipsnio 2 dalies b-c punktus); 3) pažymos turinio vertimą ar transliteraciją arba teismo sprendimo vertimą.

1. Kaip ir kada galima gauti teismo sprendimo kopiją, kuri atitinka jo autentiškumui nustatyti būtinas sąlygas Žr. Reglamento „Briuselis I bis“ 37 straipsnio 1 dalies a punktą ir 42 straipsnio 1 dalies b-c punktus.

Pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus teismo sprendimo nuorašą su įsiteisėjimo žyma ir pažymą, numatytą reglamente, išduoda bylą išnagrinėjęs teismas. Už tai papildomas žyminis mokestis neimamas.

Vertimu į užsienio kalbą turi pasirūpinti pats išieškotojas, jeigu jis moka lietuvių kalbą arba yra atstovaujamas ją mokančio atstovo. Tokiu atveju, jeigu išieškotojas nemoka lietuvių kalbos ir bylą vedė savarankiškai, teismas valstybės sąskaita sprendimą ir pažymą išduoda išverstus į jam suprantamą kalbą.

2. Kaip ir kada galima kreiptis dėl pažymos išdavimo pagal 53 straipsnį. Žr. Reglamento „Briuselis I bis“ 37 straipsnio 1 dalies b punktą ir 42 straipsnio 1 dalies b punktą bei 2 dalies b punktą. I priede pridėtoje pažymoje dėl teismo sprendimo civilinėse ir komercinėse bylose nurodomas kilmės teismas (pavadinimas, adresas ir kita svarbi informacija), šalys (ieškovo ir atsakovo identifikavimo duomenys) ir informacija apie teismo sprendimą (data ir numeris, jei sprendimas buvo priimtas atsakovui neatvykus į teismą – sprendimo įteikimas atsakovui, sprendimo sąlygos ir palūkanos, informacija apie teismo sprendime numatytus įpareigojimus (piniginius ar kitokius), teismo taikomos laikinosios ir (arba) apsaugos priemonės, informacija apie išlaidas ir taikytinas palūkanas).

Pažymą asmens prašymu išduoda sprendimą priėmęs teismas. Dėl tokios pažymos išdavimo kreipiamasi bendra tvarka, paštu arba per Lietuvos teismų informacinę sistemą LITEKO. Prašymas dėl pažymos išdavimo nėra apmokestinamas žyminiu mokesčiu. Tai nėra naujas ginčas, todėl pažyma išduodama pasibaigus procesui ir

išnagrinėjus bylą iš esmės po to, kai sprendimas įsiteisėja.

2 bis. Specifinė informacija vykdymui. Kad valstybėje narėje būtų vykdomas kitoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas, pažyma turi būti patvirtinama, kad teismo sprendimas yra vykdytinas; joje taip pat pateikiama teismo sprendimo santrauka ir atitinkamais atvejais informacija apie atlygintinas bylinėjimosi išlaidas ir palūkanų apskaičiavimą. Be to, jei teismo sprendimu yra skiriamos laikinosios priemonės, įskaitant apsaugos priemones, pažymoje pateikiamas priemonės aprašymas ir patvirtinama, kad teismas turi jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės ir kad teismo sprendimas yra vykdytinas kilmės valstybėje narėje.

42 straipsnio 2 dalies a ir c punktai: laikinųjų priemonių, įskaitant apsaugos priemones, skyrimas neįteikus atsakovui šaukimo į teismą. Jei laikinosios priemonės, įskaitant apsaugos priemones, skirtos neįteikus atsakovui šaukimo į teismą, kreditorius valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingai institucijai taip pat pateikia teismo sprendimo įteikimo įrodymą.

Pažyma išduodama pateikus laisvos formos prašymą teismui. Pažymos taisomos ar papildomos pažymą išdavusio teismo pagal pareiškėjo prašymą *mutatis mutandis* taikant Lietuvos Respublikos Civilinio proceso kodekso 276 straipsnio nuostatas dėl rašymo apsirikimų ir aiškių aritmetinių klaidų sprendime ištaisymo.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 147 straipsnio 1 dalies reikalavimus dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo teismas sprendžia rašytinio proceso tvarka nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Išimtiniais atvejais, kai būtina surinkti papildomus sprendimui dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo priimti reikalingus duomenis, teismas klausimą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo išsprendžia per septynias darbo dienas nuo jo gavimo dienos. Kai teismas mano, kad tai būtina, apie prašymo dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo nagrinėjimą yra pranešama atsakovui. Įrodymai apie teismo siųstų pranešimų įteikimą proceso šalims yra kaupiami bylos medžiagoje. Proceso dalyviai turi teisę juos gauti ir pasidaryti jų kopijas, kurias taip pat gali būti patvirtinamos teismo. Prireikus, proceso dalyviai gali laisvos formos prašymu prašyti teismo pažymomis arba raštais patvirtinti apie kokių nors teismo pranešimų ir kitų procesinių dokumentų įteikimą kitoms proceso šalims.

Civilinio proceso kodekso 117-132 straipsniai reglamentuoja procesinių dokumentų įteikimą: teismas procesinius dokumentus įteikia registruotu paštu, per antstolius, kurjerių paslaugų teikėjus ir kitais Civilinio proceso kodekso nustatytais būdais bei elektroninio ryšio priemonėmis.

2 ter. Teismo sprendimo vykdytinumas. Vienoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas, kuris yra vykdytinas toje valstybėje narėje, yra vykdytinas kitoje valstybėje narėje ir tam nereikia jo skelbti vykdytinu.

44 straipsnio 2 dalis: vykdymo sustabdymas. Kompetentinga institucija valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi, asmens, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, prašymu sustabdo vykdymo procesą, kai teismo sprendimo vykdytinumas sustabdomas kilmės valstybėje narėje.

51 straipsnio 1 dalis: vykdytino teismo sprendimo apskundimas įprastine tvarka. Teismas, kuriam pateikiamas prašymas atsisakyti vykdyti teismo sprendimą, gali sustabdyti procesą, jeigu kilmės valstybėje narėje teismo sprendimas buvo apskųstas įprastine tvarka arba jeigu tokio skundo pateikimo terminas dar nesibaigė.

Pagal Lietuvos Respublikos Civilinio proceso kodekso 587 straipsnį, vykdomieji dokumentai yra tokie;

- teismo ir arbitražo sprendimai, nutartys, nutarimai ir įsakymai civilinėse bylose, taip pat bylose dėl administracinių teisinių santykių;
- teismo nuosprendžiai, nutartys ir nutarimai baudžiamosiose bylose – tiek, kiek jie susiję su turtinio pobūdžio išieškojimais, juridinio asmens veiklos apribojimo ir juridinio asmens likvidavimo bausmių vykdymu;
- teismo nutarimai administracinių nusižengimų bylose tiek, kiek jie susiję su turtinio pobūdžio išieškojimais;
- teismo patvirtintos taikos sutartys;
- užsienio teismų ir arbitražų sprendimai – tarptautinių sutarčių ir įstatymų nustatytais atvejais.
- institucijų ir pareigūnų nutarimai administracinių nusižengimų bylose tiek, kiek jie susiję su turtinio pobūdžio išieškojimais;
- prokuroro sankcijos dėl fizinių asmenų iškeldinimo iš gyvenamųjų patalpų ir kiti prokuroro nutarimai tiek – kiek jie susiję su turtinio pobūdžio išieškojimais;
- notaro vykdomieji įrašai pagal užprotestuotus arba neprotestuotinus vekselius ar čekius ir notaro vykdomieji pavedimai dėl paveldimo turto apyrašo sudarymo (paveldimo turto apyrašo papildymo);
- darbo ginčų komisijos sprendimai;
- vykdomieji raštai, išduoti remiantis teismų sprendimais;
- kiti institucijų ir pareigūnų sprendimai, kurių vykdymą civilinio proceso tvarka nustato įstatymai.

Pažymėtina, kad teismų sprendimai ir nutartys yra vykdomieji dokumentai, kai jie pagal įstatymą laikomi vykdytinais dokumentais.

Vykdomieji raštai pagal teismo sprendimus gali būti pateikti vykdyti per penkerius metus nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo. Vykdomųjų raštų pagal skubiai vykdytinus teismo sprendimus pateikimo vykdyti terminas skaičiuojamas nuo pirmos dienos po sprendimo priėmimo. Vykdomieji dokumentai dėl gražinimo į darbą gali būti pateikti vykdyti per vieną mėnesį nuo teismo sprendimo priėmimo dienos. Jeigu pagal teismo sprendimą išieškomos periodinės išmokos, tai vykdomieji dokumentai galioja per visą laikotarpį, kuriam priteistos išmokos, o penkių metų terminas prasideda nuo kiekvienos išmokos termino pasibaigimo dienos.

Klausimus dėl kitos ES valstybės narės teismų sprendimų nepripažinimo, taip pat ir

numatytus reglamento 44 straipsnio 1 dalyje, Lietuvoje kompetentingas spręsti Lietuvos apeliacinis teismas. Nepripažinimo klausimai sprendžiami pagal Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinių teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 4-2 str., 4 str. 4 d. 5 p. 6 p.

Pirmos instancijos teismo sprendimas tampa vykdytinu dokumentu tik po to, kai pasibaigia terminas jo apskundimui (30 dienų nuo sprendimo priėmimo ir paskelbimo). Todėl tol, kol šis terminas nėra pasibaigęs, teismo procesinis sprendimas nėra vykdytinas dokumentas. Apeliacinės instancijos teismo sprendimas yra vykdytinas dokumentas, dėl jo nebegali būti teikiama įprastinė apeliacija, bet gali būti teikiamas kasacinis skundas. Kasacinis skundas turi būti paduodamas per 3 mėnesius nuo sprendimo priėmimo dienos. Kasacinio skundo padavimas ir priėmimas savaiame nestabdo apeliacinės instancijos teismo sprendimo galiojimo ir vykdymo, nebent kasacinis teismas sustabdo apskūsto kasacine tvarka sprendimo vykdymą.

Išimtiniais atvejais įsiteisėję teismų sprendimai Lietuvoje gali būti peržiūrimi taip pat kita ekstraordinarine teismų sprendimų peržiūrėjimo forma – pagal pareiškimus dėl proceso atnaujinimo. Tokie pareiškimai gali būti paduodami per 5 metus nuo sprendimų įsiteisėjimo, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo tos dienos kai pareiškėjas sužinojo arba turėjo sužinoti apie proceso atnaujinimo pagrindus. Proceso atnaujinimo pagrindai yra labai riboti ir baigtinio sąrašo principu išvardinti Lietuvos Respublikos Civilinio proceso kodekse (pvz., kai paaiškėja aplinkybės, turinčios įtakos sprendimo esmei, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos teismui ir proceso dalyviams bylos nagrinėjimo metu, kai teismo sprendimų nuspręsta dėl neįtrauktų į bylos nagrinėjimą asmenų teisių ir pareigų ir pan.). Teismas, nagrinėjantis proceso atnaujinimo klausimą turi teisę sustabdyti įsiteisėjusio teismo sprendimo vykdymą.

2 quater. 55 straipsnis: sprendimas dėl baudos mokėjimo. Valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas, kuriame kaip bausmė nurodytas mokėjimas, valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi, yra vykdytinas tik tuo atveju, jeigu kilmės teismas nustatė galutinę mokėtiną sumą.

Teismai priimdami sprendimus dėl baudų Lietuvoje nurodo konkrečias priteistų baudų sumas. Tokiu atveju, jeigu priteisiamos baudos arba procesinės palūkanos, skaičiuojamos už kiekvieną dieną nuo kreipimosi į teismą dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo, teismas nurodo konkrečią pinigų sumą arba procentus nuo kitos teismo priteistos fiksuotos sumos ir periodą, už kurį skaičiuojama bausmė arba procesinės palūkanos. Periodinių baudų arba procesinių palūkanų, kurios skaičiuojamos iki visiško teismo sprendimo įvykdymo galutinį apskaičiavimą pagal teismo sprendimo rezoliucinėje dalyje nurodytas sumas ir periodą paprastai atlieka antstoliai, kaip valstybės įgalioti pareigūnai vykdantys teismų sprendimus ir galintys atsižvelgiant į vykdymo proceso rezultatus konstatuoti sprendimo visiško įvykdymo faktą bei atlikti atitinkamus periodinių sumų mokėjimų tikslus apskaičiavimus.

3. Kaip ir kada galima gauti pažymos turinio vertimą ar transliteraciją arba teismo sprendimo vertimą. Žr. Reglamento „Briuselis I bis“ 37 straipsnio 2 dalį ir 42 straipsnio 3 dalies ir 4 dalis.

Pažymos turinio vertimas arba transliteracija. Teismas arba institucija, į kuriuos kreipiamasi dėl kitoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo pripažinimo, arba kompetentinga vykdymo institucija prireikus gali nurodyti pareiškėjui pagal 57 straipsnį pateikti pažymos turinio vertimą arba transliteraciją.⁽¹⁾

Sprendimo vertimas. Teismas arba institucija, į kuriuos kreipiamasi dėl kitoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo pripažinimo, gali pareikalauti šalies pateikti teismo sprendimo vertimą vietoj pažymos turinio vertimo, jei be tokio vertimo negalima tęsti nagrinėjimo. Kompetentinga vykdymo institucija gali reikalauti, kad pareiškėjas pateiktų teismo sprendimo vertimą, tik tuo atveju, jeigu ji be tokio vertimo negali vykdyti tolesnių veiksmų.

Teismo procesiniai dokumentai surašomi išduodami valstybine – lietuvių kalba.

Kai nemokanti lietuvių kalbos proceso šalis procesą veda savarankiškai ir neturi pareigos turėti atstovą, teismas valstybės sąskaita turi išversti galutinius procesinius teismų sprendimus ir pažymas į tam asmeniui suprantamą kalbą. Kitais atvejais vertimais turi pasirūpinti pati proceso šalis.

Vertimus atlieka kvalifikuoti vertėjai, kurie patvirtina vertimus. Lietuvoje nėra prisiekusiųjų vertėjų.

¹ Atkreiptinas dėmesys, kad pagal 53 straipsnį išduotos pažymos vertimas arba transliteracija, remiantis 57 straipsnio 1 dalimi, atliekami į atitinkamos valstybės narės, į kurią kreipiamasi, oficialiąją kalbą arba į bet kurią kitą oficialiąją Sąjungos institucijų kalbą arba kalbas, kurią (-ias) atitinkama valstybė narė nurodė kaip priimtinas, kaip numatyta Reglamento „Briuselis I bis“ 57 straipsnio 2 dalyje.

B. Autentiškų dokumentų ir taikos sutarčių vykdymas kilmės valstybėje.

Autentiški dokumentai

Šalis, siekianti autentiško dokumento įvykdymo kitoje valstybėje narėje, turi pateikti 1) vykdytiną autentišką dokumentą, kuris turi atitikti sąlygas, būtinas jo autentiškumui patvirtinti kilmės valstybėje narėje, ir 2) pagal 60 straipsnį išduotą pažymą.

1. Kaip ir kada galima gauti autentišką dokumentą, kuris atitinka jo autentiškumui nustatyti būtinas sąlygas

1 *bis*. **Autentiško dokumento vykdytinumas.** Autentiškas dokumentas, kuris yra vykdytinas kilmės valstybėje narėje, yra vykdytinas kitose valstybėse narėse, nereikalaujant jokios vykdytinumo deklaracijos (58 straipsnis).

44 straipsnio 2 dalis: vykdymo sustabdymas. Kompetentinga institucija valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi, asmens, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti autentišką dokumentą, prašymu sustabdo vykdymo procesą, kai autentiško dokumento vykdytinumas sustabdomas kilmės valstybėje narėje.

Autentiškais dokumentais pagal analizuojamą reglamentą Lietuvoje kaip kilmės valstybėje laikomi notarų užprotestuoti ar neprotestuoti vekseliai, čekiai, hipotekos (įkeitimo) sandoriai, kuriuose padaryti notaro vykdomieji įrašai.

Autentiško dokumento vykdymas gali būti sustabdytas paties jį išdavusio notaro. Taip pat jo vykdymą gali sustabdyti teismas, jeigu autentiško dokumento teisėtumas arba kiti susiję klausimai yra skundžiami teisme ir teismas nutaria taikyti tokias laikinąsias apsaugos priemones.

2. Kaip ir kada galima kreiptis dėl 60 straipsnyje numatytos pažymos išdavimo autentiškiems dokumentams.

Pažymą asmens prašymu išduoda autentišką dokumentą išdavęs notaras. Už tai imama notaro rinkliava.

Taikos sutartys

Šalis, siekianti taikos sutarties įvykdymo kitoje valstybėje narėje, turi pateikti 1) vykdytiną taikos sutartį, kuri turi atitikti sąlygas, būtinas jos autentiškumui patvirtinti kilmės valstybėje narėje, ir 2) pagal 60 straipsnį išduotą pažymą.

1. Kaip ir kada galima gauti taikos sutartį, kuri atitinka jos autentiškumui nustatyti būtinas sąlygas

1 *bis*. **Taikos sutarties vykdytinumas.** Taikos sutartis, kuri yra vykdytina kilmės valstybėje narėje, yra vykdytina kitose valstybėse narėse, nereikalaujant jokios vykdytinumo deklaracijos (59 straipsnis).

44 straipsnio 2 dalis: vykdymo sustabdymas. Kompetentinga institucija valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi, asmens, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti taikos sutartį, prašymu sustabdo vykdymo procesą, kai taikos sutarties vykdytinumas sustabdomas kilmės valstybėje narėje.

Lietuvoje teismai tvirtina taikos sutartis nutartimis. Tokių nutarčių rezoliucinėse (baigiamosiose) dalyse (analogiškai kaip ir kitų teismų procesinių sprendimų rezoliucinėse dalyse) yra išdėstomos teismo patvirtintos ir vykdytinos taikos sutarčių sąlygos.

Įsiteisėjusios teismo nutartys dėl taikos sutarčių patvirtinimo įgyja galutinio teismo sprendimo galią pagal Lietuvos teisę ir turi būti vykdomi kiti įsiteisėję teismų sprendimai.

Neįsiteisėjusios nutartys dėl taikos sutarčių patvirtinimo gali būti skundžiamos aukštesnės pakopos teismams įprastine apeliacine tvarka (per 7 dienas nuo nutarties įteikimo apeliantai dienoms), o peržiūrėtos apeliacine tvarka gali būti skundžiamos Lietuvos Aukščiausiajam Teismui kasacine tvarka per 3 mėnesius nuo apeliacinės instancijos teismo nutarties priėmimo dienos. Apeliacinio skundo padavimas turi suspensyvinį poveikį ir automatiškai sustabdo vykdymą. Kasacinio skundo padavimas nestabdo skundžiamos nutarties vykdymo automatiškai, bet Lietuvos Aukščiausiasis teismas gali taikyti šio procesinio sprendimo vykdymo sustabdymą kasatoriaus prašymu.

Bylose, kurios baigiamos teismo nutartimis dėl taikos sutarčių patvirtinimo, galimas proceso atnaujinimas kaip ir visuose kituose teismų galutiniuose sprendimuose pasibaigusiuose procesuose, laikantis tų pačių sąlygų, kurios pristatytos aukščiau.

2. Kaip ir kada galima kreiptis dėl 60 straipsnyje numatytos pažymos išdavimo taikos sutartims.

**Vilnius
University**

Pažymą asmens prašymu išduoda nutartį dėl taikos sutarties patvirtinimo priėmęs teismas. Dėl tokios pažymos išdavimo kreipiamasi bendra tvarka, paštu arba per Lietuvos teismų informacinę sistemą LITEKO. Prašymas dėl pažymos išdavimo nėra apmokestinamas žyminiu mokesčiu. Tai nėra naujas ginčas, todėl pažyma išduodama pasibaigus procesui ir išnagrinėjus bylą iš esmės.

II. Procesas vykdymo valstybėje

Kai LT yra valstybė narė, į kurią kreipiamasi

Šalis, norinti, kad valstybėje narėje būtų pripažintas arba vykdomas kitoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas, prašo sprendimą pripažinti valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teismuose arba vadovaujasi valstybės narės, į kurią kreipiamasi, sprendimų pripažinimo procedūra. Reikalavimų vykdymo procedūra LT aptariama priede „Vykdymo procedūra“. Be nacionalinių taisyklių, Reglamente nustatyta, kad prieš pradėdant vykdyti sprendimą 1) turi būti įteiktas teismo sprendimas ir pažyma. Be to, kreditorius gali pasinaudoti: 2) teise prašyti priimti sprendimą, kad nėra pagrindų atsisakyti pripažinti teismo sprendimą, kaip nurodyta 45 straipsnyje; 3) teise prašyti taikyti apsaugos priemonės, kurios egzistuoja pagal LT teisę; 4) prašyti prilyginti priemonę arba įsakymą, kuris nėra žinomas LT teisėje. Kita vertus, asmuo, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą (arba bet kuri suinteresuotoji šalis atsisakymo pripažinti sprendimą atveju), gali kitoje valstybėje narėje priimto sprendimo pripažinimą arba vykdymą ginčyti, pateikdamas prieštaravimą dėl vykdymo pagal nacionalines taisykles (tai bus aptarta ir priede „Vykdymo procedūra“) arba 5) pateikdamas prašymą atsisakyti vykdyti teismo sprendimą ir turėdamas teisę kreiptis dėl apsaugos priemonių taikymo pagal 44 straipsnio 1 dalį. Asmuo, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, taip pat gali 6) prašyti sustabdyti vykdymo procesą pagal nacionalinėje teisėje numatytus sustabdymo pagrindus (tiek, kiek jie neprieštarauja Reglamentui, žr. 41 straipsnio 2 dalį) arba tais atvejais, kai teismo sprendimo vykdytinumas buvo sustabdytas kilmės valstybėje narėje kaip numatyta Reglamento „Briuselis I bis“ 44 straipsnio 2 dalyje.

1. Teismo sprendimo ir pažymos įteikimas prieš pradėdant vykdyti sprendimą. Be sąlygų ir procesinių veiksmų, taikomų pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teisę, reglamente reikalaujama, kad kreditorius prieš vykdymą atliktų tam tikrus veiksmus. Pirmiausia pagal Reglamento „Briuselis I bis“ 53 straipsnį išduota pažyma prieš pirmąją vykdymo priemonę įteikiama asmeniui, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą (43 straipsnio 1 dalis). Pažyma šiam asmeniui turėtų būti įteikta per pagrįstą laiką prieš taikant pirmą vykdymo priemonę (32 konstatuojamoji dalis).

Iš esmės pažymos ir teismo sprendimo įteikimas prieš pradėdant vykdymą galėtų būti laikomas tarptautiniu įteikimu, t. y. „įteikimu iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę“, kaip apibrėžta Dokumentų įteikimo reglamente⁽²⁾, taikomame nuo 2022 m. liepos 1 d. Tuo atveju, jei asmens, kurio atžvilgiu prašoma pripažinti arba vykdyti sprendimą, nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra vykdymo valstybėje narėje, įteikimui Dokumentų įteikimo reglamentas netaikomas ir galėtų būti taikomos nacionalinės įteikimo taisyklės.

ui (išieškotojui) nėra privaloma tiesiogiai kreiptis į skolininką dėl geranoriško sprendimo vykdymo prieš pradėdant priverstinį sprendimo vykdymą. Galima iškart su

² (2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2020/1784 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (dokumentų įteikimas) (naujos redakcijos) 6 konstatuojamoji dalis).

vykdomaisiais dokumentais kreiptis į antstolius dėl priverstinio vykdymo.

Rašytiniai nepiniginio pobūdžio vykdomieji dokumentai, nesusiję su piniginių sumų išieškojimu arba kuriuose be piniginių sumų išieškojimo taip pat numatyti ir nepiniginio pobūdžio vykdomieji veiksmai, pateikiami vykdyti antstoliui, kurio veiklos teritorijoje yra vykdomojo dokumento vykdymo vieta, paštu arba antstolio kontoroje. Elektroniniai vykdomieji dokumentai Lietuvos Antstolių informacinės sistemos pripažįstamu ADOC formatu gali būti pateikiami vykdyti ir per Antstolių informacinę sistemą. Šios sistemos nepripažįstamo skaitmeninio formato dokumentai turi būti pateikiami tiesiogiai antstoliui.

Elektroniniai vykdomieji dokumentai Lietuvos Antstolių informacinės sistemos pripažįstamu ADOC formatu dėl pinigų sumų išieškojimo pateikiami per Antstolių informacinę sistemą. Kitais atvejais, kai vykdomieji dokumentai neatitinka Antstolių informacinės sistemos pripažįstamo formato ir yra rašytiniai arba sistemos nepripažįstamo kito skaitmeninio formato, tokie dokumentai dėl pinigų sumų išieškojimo pateikiami Lietuvos antstolių rūmams. Šie vykdomieji dokumentai Lietuvos antstolių rūmuose suskaitmeninami, pasirašomi Lietuvos antstolių rūmų darbuotojo elektroniniu parašu, įkeliami į Antstolių informacinę sistemą ir toliau vykdomi kaip elektroniniai vykdomieji dokumentai. Vykdomuosius dokumentus dėl pinigų sumų išieškojimo antstoliams paskirsto Antstolių informacinė sistema.

Gavęs vykdomąjį dokumentą ir išieškotojo laisvos formos prašymą jį vykdyti, nenustatęs kliūčių vykdomajam dokumentui priimti ir vykdymo veiksams pradėti, antstolis parengia patvarkymą priimti vykdomąjį dokumentą vykdyti ir užveda vykdomąją bylą. Išieškotojas prieš pradėdamas vykdyti veiksnius antstoliui turi sumokėti Sprendimo vykdymo instrukcijoje numatytas sprendimo vykdymo administravimo išlaidas. Sėkmingai įvykdžius vykdomąjį dokumentą, šios išlaidos išieškomos iš skolininko. Patvarkymas priimti vykdomąjį dokumentą vykdyti ir vykdymo išlaidų apskaičiavimas, o įstatymų nustatytais atvejais – ir raginimas įvykdyti sprendimą siunčiami skolininkui. Tais atvejais, kai nežinoma skolininko buvimo vieta, skolininkas slapstosi ar dėl kitų objektyvių priežasčių įteikti jam raginimą įvykdyti sprendimą negalima, raginimas įvykdyti sprendimą skelbiamas interneto svetainėje www.antstoliai.lt. Informaciją apie raginimo išsiuntimą ar įteikimą antstolis nurodo Antstolių informacinėje sistemoje.

Vykdomuosius veiksnius antstolis privalo pradėti: skubaus vykdymo bylose – ne vėliau kaip kitą darbo dieną po vykdomojo dokumento priėmimo vykdyti, kitose bylose – ne vėliau kaip per tris darbo dienas po vykdomojo dokumento priėmimo vykdyti.

Antstolis, priėmęs vykdyti vykdomąjį dokumentą, priima patvarkymą priimti vykdomąjį dokumentą vykdyti, o įstatymo nustatytais atvejais – ir raginimą įvykdyti sprendimą. Šiuo patvarkymu antstolis išaiškina skolininkui, kad skola ir vykdymo išlaidos bus išieškotos priverstinai, taip pat informuoja apie vėlesnių procesinių dokumentų įteikimą elektroninių ryšių priemonėmis. Šis patvarkymas siunčiamas skolininkui registruotąja pašto siunta.

1 *bis*. **Kalba.** Jei asmens, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra ne kilmės, o kitoje valstybėje narėje, jis gali prašyti pateikti *teismo sprendimo*⁽³⁾ vertimą, kad galėtų užginčyti teismo sprendimo vykdymą, jei teismo sprendimas nėra surašytas oficialiaja jo nuolatinės gyvenamosios (buveinės) vietos kalba arba jo (jos) suprantama kalba.

Jei prašoma pateikti teismo sprendimo vertimą, negali būti imamasi jokių vykdymo priemonių, išskyrus apsaugos priemones, kol asmeniui, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, bus pateiktas tas vertimas (43 straipsnio 2 dalis

Lietuvoje valstybinė kalba yra lietuvių kalba. Antstoliams, teismams ir kitoms Lietuvos valstybės institucijoms dokumentai turi būti pateikiami lietuvių kalba arba su kvalifikuotų vertėjų patvirtintais vertimais į lietuvių kalbą. Jeigu skolininkas, kurio atžvilgiu atliekami vykdymo veiksmai nesupranta lietuvių kalbos, dokumentai turi būti pateikti išversti į jam suprantamą kalbą.

1 *ter*. **41 straipsnio 3 dalis:** įgaliotas atstovas valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi.

Ne.

2. **Apsaugos priemonės.** Vykdytinas teismo sprendimas *ipso iure* suteikia teisę taikyti apsaugos priemones, numatytas pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teisę.

Kaip laikinosios apsaugos priemonės teismo sprendimų vykdymo užtikrinimui Lietuvos teismų gali būti taikomos šios priemonės:

- 1) atsakovo nekilnojamojo daikto areštas;
- 2) įrašas viešame registre dėl nuosavybės teisės perleidimo draudimo;
- 3) kilnojamųjų daiktų, piniginių lėšų ar turtinių teisių, priklausančių atsakovui ir esančių pas atsakovą arba trečiuosius asmenis, areštas;
- 4) atsakovui priklausančio daikto sulaikymas;
- 5) atsakovo turto administratoriaus paskyrimas;
- 6) draudimas atsakovui dalyvauti tam tikruose sandoriuose arba imtis tam tikrų veiksmų;
- 7) draudimas kitiems asmenims perduoti atsakovui turtą arba vykdyti kitas prievoles;
- 8) išimtiniais atvejais draudimas atsakovui išvykti iš nuolatinės gyvenamosios vietos ir (arba) draudimas išvežti vaiką iš nuolatinės gyvenamosios vietos be teismo leidimo;

³ Kreditoriai turėtų žinoti, kad šiame vykdymo etape pažymos vertimas (priešingai nei teismo sprendimo vertimas) nėra griežtai privalomas, tačiau vykdymo institucijos jo gali pareikalauti vėliau, kaip numatyta 42 straipsnio 3 dalyje.

- 9) turto realizavimo sustabdymas, kai pareikštas ieškinyms dėl arešto šiam turtui panaikinimo;
- 10) išieškojimo vykdymo procese sustabdymas;
- 11) laikino materialinio išlaikymo priteisimas ar laikinų apribojimų nustatymas;
- 12) įpareigojimas atlikti veiksmus, užkertančius kelią žalai atsirasti ar padidėti;
- 13) kitos įstatymuose numatytos ar teismo pritaikytos priemonės, kurių nesiėmus teismo sprendimo įvykdymas gali pasunkėti ar pasidaryti nebeįmanomas.

Aptartos priemonės teismo gali būti taikomos bet kurioje proceso stadijoje, įskaitant ir vykdymo stadiją. Jos taip pat gali būti taikomos užtikrinant užsienio teismų ar arbitražų sprendimų vykdymą.

Antstoliui pradėjus vykdymo veiksmus, jis turi imtis visų teisėtų, įstatymuose numatytų priemonių teismo sprendimui įvykdyti, atsižvelgiant į vykdomo sprendimo pobūdį ir kitas reikšmingas aplinkybes.

Turtinio pobūdžio sprendimų vykdymo užtikrinimui antstoliams Lietuvoje suteikta teisė savarankiškai (nesikreipiant į teismą) taikyti turto areštą. Vykdomo metu, jeigu yra pavojus, kad skolininkas turtą gali paslėpti, antstolis, išsiuntęs skolininkui raginimą įvykdyti sprendimą, areštuoja skolininko turtą ar pinigines lėšas ir priima motyvuotą patvarkymą, kuriame nurodo aplinkybes, dėl kurių yra pavojus, kad turtas ar piniginės lėšos gali būti paslėpti.

Vykdomo metu dėl arešto sprendžia antstolis. Turto areštą antstolis gali taikyti savo iniciatyva arba prašant išieškotojui.

3. Prilyginimas. Jei teismo sprendime numatyta priemonė arba įsakymas, kuris pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teisę nėra žinomas, ta priemonė arba įsakymas, kiek tai įmanoma, prilyginami tos valstybės narės teisėje žinomai priemonei arba įsakymui, kurie turi lygiavertį poveikį ir kuriais siekiama panašių tikslų ir interesų (54 straipsnis). Kas ir kaip turėtų atlikti pritaikymą turėtų nuspręsti kiekviena valstybė narė (28 konstatuojamoji dalis).

Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 4-3 str. str. nustatyta, kad pagal 1215/2012 reglamento 54 str., sprendime numatytą priemonę ar įsakymą pritaiko subjektas (institucija), kuris privalo pripažinti ar vykdyti sprendimą. Tas pats 4-3 str. numato, kad priemonės ar įsakymo pritaikymas gali būti skundžiamas teismui pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Tai reiškia, kad tokio pobūdžio klausimus (sprendžia ne Lietuvos apeliacinis teismas (kaip kad būtų panašiais atvejais), o turėtų būti taikomos bendrosios jurisdikcijos taisyklės. Pavyzdžiui, antstolio veiksmai ar sprendimai skundžiami apylinkės teisme ar jo kolegijoje, kurioje yra antstolio kontora (Civilinio proceso kodekso 510 str.).

4. **Reikalavimas atsisakyti pripažinti arba vykdyti sprendimą.** Šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, prašymu (arba atsisakymo pripažinti sprendimą atveju – bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu), teismo sprendimą pripažinti arba vykdyti atsisakoma, jeigu nustatomas kuris nors 45 straipsnyje nurodytas pagrindas. Šaliai, kuri pateikė skundą dėl kitoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo vykdymo, ir pagal LT teisės sistemą turėtų būti, kiek tai įmanoma, suteikta galimybė vykstant tam pačiam teismo procesui ne tik taikyti šiame reglamente numatytą atsisakymo pagrindą, bet ir remtis pagal nacionalinę teisę numatytais atsisakymo pagrindais laikantis toje teisėje nustatytų terminų. Tačiau teismo sprendimą turėtų būti atsisakoma pripažinti tik tuo atveju, jei esama vieno ar daugiau šiame reglamente numatytų atsisakymo pripažinti pagrindų (30 konstatuojamoji dalis).

Procedūra. Prašymas atsisakyti vykdyti teismo sprendimą pateikiamas teismui, kurį atitinkama valstybė narė nurodė Komisijai pagal 75 straipsnio a punktą kaip teismą, kuriam turi būti teikiamas prašymas (47 straipsnio 1 dalis).

Prašymus dėl atsisakymo leisti vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą ar jo dalį nagrinėja Lietuvos apeliacinis teismas. Tokie prašymai turi atitikti bendruosius procesiniams dokumentams keliamus reikalavimus, įskaitant reikalavimą prašymą ir jo priedus pateikti valstybine lietuvių kalba arba pridėti šių dokumentų vertimą į lietuvių kalbą. Jeigu pareiškėjas gyvena ne Lietuvos Respublikoje ir nepaskyrė atstovo byloje arba įgalioto asmens procesiniams dokumentams gauti, gyvenančio (turinčio profesinės veiklos buveinę) Lietuvos Respublikoje (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 805 straipsnis), prašyme turi būti nurodytas adresas Lietuvos Respublikoje arba telekomunikacijų galinio įrenginio adresas, kuriuo pareiškėjui būtų įteikiami procesiniai dokumentai.

Tokie prašymai žyminiu mokesčiu neapmokestinami.

4 *bis*. **Įgaliotas atstovas valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi.** Nereikalaujama, kad šalis, prašanti vykdyti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, valstybėje narėje, į kurią kreipiamasi, turėtų įgaliotą atstovą, išskyrus atvejus, kai tokį atstovą privaloma turėti neatsižvelgiant į šalių pilietybę arba nuolatinę gyvenamąją (buveinės) vietą.

Tokio įgalioto atstovo paskyrimas nėra privalomas. Tačiau jeigu pareiškėjas gyvena ne Lietuvos Respublikoje ir nepaskyrė atstovo byloje arba įgalioto asmens procesiniams dokumentams gauti, gyvenančio (turinčio profesinės veiklos buveinę) Lietuvos Respublikoje (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 805 straipsnis), prašyme turi būti nurodytas adresas Lietuvos Respublikoje arba telekomunikacijų galinio įrenginio adresas, kuriuo pareiškėjui būtų įteikiami procesiniai dokumentai.

4 *ter.* **Atsisakymo pagrindai.** Nacionaliniai atsisakymo vykdyti pagrindai taikomi, jeigu jie nėra nesuderinami su 45 straipsnyje nurodytais pagrindais (41 straipsnio 2 dalis)⁽⁴⁾.

Papildomų pagrindų nustatyta nėra, tiesiogiai taikomi atitinkamame ES reglamente nustatyti pagrindai.

4 *quater.* **Apskundimas.** Bet kuri šalis gali apskųsti sprendimą dėl prašymo atsisakyti vykdyti teismo sprendimą. Skundas turi būti pateiktas teismui, kurį atitinkama valstybė narė nurodė Komisijai pagal 75 straipsnio b punktą kaip teismą, kuriam turi būti teikiamas toks skundas. Sprendimas dėl skundo gali būti užginčytas tik apskundimo tvarka, kai atitinkama valstybė narė pagal 75 straipsnio c punktą yra nurodžiusi Komisijai teismus, kuriems teikiami bet kurie tolesni apeliaciniai skundai.

Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 4-2 str., 4 str. 6 d. nurodyta, kad apeliacinis skundas paduodamas Lietuvos apeliaciniam teismui per 4-2 str. 2 d. nustatytus terminus; *mutatis mutandis* taikoma atskirųjų skundų nagrinėjimo tvarka (Civilinio proceso kodekso 334-339 straipsniai). Be to, toliau skundas paduodamas Lietuvos Aukščiausiajam Teismui (Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 4 straipsnio 6 dalis) ir taikomos kasacinio proceso taisyklės. .

4 *quinquies.* **Priemonės pagal Reglamento „Bruselis I bis“ 44 straipsnio 1 dalį.**

Atskirai ši procedūra nėra reglamentuota. Taikytinos bendrosios taisyklės, kurios taikomos prašant taikyti laikinąsias apsaugos priemones. Teismas gali taikyti visas tris laikinąsias apsaugos priemones.

5. **Prašymas priimti sprendimą, kad nėra pagrindų atsisakyti pripažinti teismo sprendimą.** Remiantis 36 straipsnio 2 dalimi, prašymas priimti sprendimą, kad nėra 45 straipsnyje nurodytų pagrindų atsisakyti pripažinti teismo sprendimą, pateikiamas reglamento 3 dalies 2 punkte numatyta tvarka.

⁴ Be kita ko, žr.: „Tai reiškia, kad nacionaliniai pagrindai, susiję, pavyzdžiui, su vykdymo priemonių neproporcingumu, draudimais areštuoti tam tikras (pirmines) prekes arba piktnaudžiavimu teisėmis, arba įskaitymu, paprastai gali būti leidžiami. Tačiau, pavyzdžiui, negalimi yra ginčai dėl reglamente nustatytų dokumentų įteikimo arba jurisdikcijos taisyklių pažeidimo, pakartotinio aplinkybių vertinimo arba taikytinos teisės.“ X. KRAMER, Cross-border enforcement and the Brussels I-bis Regulation: towards a new balance between mutual trust and national control over fundamental rights, in Netherlands International Law Review, 2013, p. 360.

Nėra kokių nors specifinių taisyklių.

6. Vykdyimo sustabdymas. Nacionaliniai vykdymo sustabdymo pagrindai taip pat taikomi, jeigu jie nėra nesuderinami su 45 straipsnyje nurodytais pagrindais (41 straipsnio 2 dalis).

6 bis. Vykdytinumo sustabdymas kilmės valstybėje narėje.

Nėra nustatyta taisyklių dėl teismo sprendimo vykdymo sustabdymo, kai vykdymas sustabdomas kilmės valstybėje narėje, todėl tikėtina, kad tokį sprendimą turėtų priimti arba antstolis, tiesiogiai remdamasis reglamentu, arba antstolio veiklos teritorijos apylinkės teismas.

Jei prašoma sustabdyti vykdymą Lietuvoje, toks prašymas pateikiamas bylą nagrinėjančiam teismui - Lietuvos apeliaciniam teismui arba Lietuvos Aukščiausiajam Teismui, priklausomai nuo to, kurioje stadijoje yra atitinkama byla nagrinėjama Lietuvos teismuose. Procesiniame sprendime dėl vykdymo sustabdymo paprastai teismai nustato vykdymo sustabdymo terminą, dažniausiai aprašomą kaip tam tikrą įvykį. Dėl sprendimo vykdymo sustabdymo panaikinimo galima kreiptis į bylą nagrinėjančią teismą. Jeigu byla jau išnagrinėta, reikėtų kreiptis į teismą, kuris bylą nagrinėjo pirmąją instancija – Lietuvos apeliacinį teismą.

7. Netiesioginio vykdymo priemonės (mokėjimo įsakymai). 55 straipsnyje nustatytos valstybėje narėje priimto teismo sprendimo, kuriame kaip bauda nurodytas mokėjimas, pripažinimo taisyklės. Tačiau jame nenumatytas atvejis, kai prie gaunamo teismo sprendimo nėra pridėtas mokėjimo įsakymas. Gali būti, kad vykdymo valstybės narės kompetentingos institucijos turi teisę taikyti netiesioginio vykdymo priemones.

Jeigu neįvykdytas sprendimas, įpareigojantis skolininką atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, nesusijusius su turto ar lėšų perdavimu, sprendimą vykdančis antstolis apie tai surašo Sprendimų vykdymo instrukcijoje nustatytos formos aktą.

Jeigu sprendime yra nurodytos sprendimo neįvykdymo pasekmės, surašytas aktas perduodamas antstolio kontoros buveinės vietos apylinkės teismui, o šis priima nutartį taikyti sprendime nurodytas pasekmes, kadangi skolininkas neatliko tam tikrų veiksmų.

Jeigu sprendime nenurodytos sprendimo neįvykdymo pasekmės, antstolio aktu gali būti keliamas klausimas dėl sprendimo vykdymo tvarkos pakeitimo.

Jeigu per teismo nustatytą terminą neįvykdytas sprendimas, įpareigojantis skolininką atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, kuriuos gali atlikti arba nutraukti tik pats skolininkas, surašytą aktą antstolis perduoda antstolio kontoros buveinės vietos

apylinkės teismui. Sprendimo arba privalomojo nurodymo neįvykdymo klausimas išsprendžiamas teismo posėdyje. Apie teismo posėdžio laiką ir vietą pranešama išieškotojui ir skolininkui, tačiau jų neatvykimas nekliudo išnagrinėti klausimą, kodėl neįvykdytas sprendimas ar privalomasis nurodymas. Teismas, nustatęs, kad skolininkas sprendimo arba privalomojo nurodymo neįvykdė, gali jam skirti iki trijų šimtų eurų baudą už kiekvieną uždelstą įvykdyti sprendimą arba privalomąjį nurodymą dieną išieškotojo naudai. Jeigu skolininkas antrą kartą ir daugiau kartų pažeidžia sprendimui įvykdyti nustatytus terminus, teismas skolininkui vėl pritaiko nurodytą baudą. Tokios baudos sumokėjimas neatleidžia skolininko nuo pareigos atlikti arba nutraukti teismo sprendime ar privalomajame nurodyme numatytus veiksmus.

Tuo atveju, kai sprendimo, įpareigojančio atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, nesusijusius su turto ar lėšų perdavimu, arba privalomojo nurodymo neįvykdo juridinis asmuo, aukščiau nurodytas priemonės teismas gali pritaikyti juridinio asmens vadovui arba kitam už sprendimo ar privalomojo nurodymo įvykdymą atsakingam asmeniui.

Dėl nutarčių šiais klausimais gali būti duodamas atskirasis skundas apeliacinės instancijos teismui, o pastarojo nutartys gali būti skundžiamos kasacine tvarka Lietuvos Aukščiausiajam Teismui.

**Vilnius
University**